

МОТИВИ

към проект на ЗИД на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор

Ефективното изпълнение на целите на Пакта за финансова стабилност предполага паралелното използване на различен инструментариум от мерки за по-добро финансово управление в публичния сектор и взаимодействие между компетентните органи за спазване на референтните стойности за бюджетния дефицит и държавния дълг по смисъла на Европейската система от интегрирани икономически сметки. В тази връзка, следва да се обърне специално внимание на държавните предприятия и търговските дружества с държавно участие и др. подобни субекти, които могат да повлияят негативно на изпълнението на ангажиментите на Република България като страна членка на Европейския съюз за избягване на прекомерен бюджетен дефицит.

Основна насока в предложените изменения, които са част от мерките в Пакта за финансова стабилност, се отнасят до засилване на финансово-контролните функции, като практическият ефект е насочен към подобряване на законосъобразното, ефективно и оптимално управление на търговските дружества с държавно участие и държавните предприятия. В проекта изрично се посочва, че при определени обстоятелства в търговски дружества и държавни предприятия от сектор „Държавно управление”, чиито финансови показатели оказват влияние върху размера на дефицита на бюджета, министърът на финансите ще може да въвежда функцията на „превантивен финансов контрол”, която да се изпълнява от финансов квестор.

Квесторът ще се назначава със заповед от министъра на финансите за определен период от време и неговият контрол ще се осъществява преди поемане на задължения и извършване на разходи. При извършването на превантивния финансов контрол финансовият квестор има право на свободен достъп до служебните помещения, ръководството, персонала и всички активи на организацията във връзка с осъществяването на тяхната дейност, на достъп до цялата информация, включително класифицирана - според нивото му на достъп, както и до всички документи, включително и електронни, които се съхраняват в организацията и са необходими за осъществяването на неговата дейност, както и да изисква от отговорните длъжностни лица сведения, справки, становища, документи и друга информация, необходима във връзка с неговата дейност.

За периода на установяване на системата за превантивен финансов контрол, финансовият квестор ще изготвя ежемесечен доклад до министъра на финансите, в който ще има информация за:

- извършените от него проверки;
- дадените разрешения и откази;
- случаите, в които е поето задължение или е извършен разход, въпреки отказа на финансовия квестор;
- констатираните проблеми и причините, които ги пораждат и др.

В законопроекта са дефинирани и условията, на които трябва да отговарят финансовите квестори. Квесторите няма да имат правомощията на управителните и контролни органи в съответните организации, като средствата за техните възнаграждения ще бъдат осигурени от бюджета на Министерството на финансите.

С приемането на промените в Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор, с които се въвежда превантивен финансов контрол, ще се повиши прозрачността на бюджетното планиране и отчитане, както и ще се допринесе за намаляването на рисковете от непланирано и значително увеличение на бюджетния дефицит, което е в изпълнение на част от отправените към Република България от страна на Европейския съвет препоръки по отношение на Националната програма за реформи (2011-2015 г.) и мнение на Съвета относно Конвергентната програма (2011-2014 г.)